

Del luxe venecià a l'interès turístic

Cent anys de festa a l'estany

«Dientho en globo, la festa consistí en una «marxa de las antorxas» sorollosa i alegre, hont al compàs de la música's movian centenars de persones brandant al ayre atxes encesas o capritxosos fanals, los principals d'ells reproduhits en nostre grabat. La comitiva recorregué els principals carrers pera fer cap al Estany, que estava esplendíadament iluminat «a giorno» com son kiosco, l'embarcader, l'edifici dels banys, alguns chalets de l'entorn i las fantásticas gondolas que'l solcaven silenciosament, esquivant en gracioses virades las flamas de bengala que, se tant en tant, suravan misteriosament per la aygua».

Aquest extracte de la «Il·lustració Catalana» ens dona algunes imatges de la Fiesta nocturna a la veneciana celebrada amb molt d'èxit a Puigcerdà el 21 d'agost de 1886. Cent anys es compleixen d'allò que el cronista considerà una festa digna de l'«extrem Orient» i «una realitat que semblava un somni» i que seria l'inici d'una tradició que s'allarga fins als nostres dies.

S'iniciava l'època daurada de l'estiu a Puigcerdà. Algunes famílies de l'alta burgesia barcelonina, quan començava a intensificar-se la calor, feien les males i es traslladaven cap a la capital de la Cerdanya, la Suïssa catalana com l'anomenaven alguns, d'on no sortien fins que el sol començés a perdre verticalitat. En el seu seguici, hi figuraven a voltes pintors, escriptors, músics i d'altres creadors de les humanitats, que amb la seva presència animaven les sempre

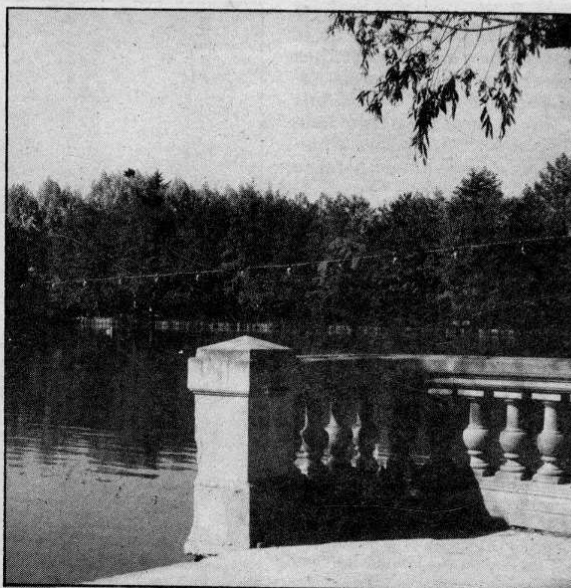
concorregudes tertúlies de la vila.

EL CASINO

Set anys enrera, després de diversos intents frustrats (1850, 1860 i 1864) s'havia fundat el Casino Ceretà, entitat que reunia els prohoms de la vila, que eren els que, en definitiva, mantenien el contacte amb la colònia barcelonina.

Enmig del caliu de les tertúlies compartides per uns i altres sorgí la idea de celebrar una festa nocturna a la manera veneciana, la qual cosa volia dir un gran desplegament de fanalets, unes quantes gòndoles passejant pel llac, els cors i els cantants interpretant música italiana i un contundent espectacle de focs artificials, tal i com s'acostumava a fer entre les millors societats de l'època.

No hi ha dubte que la festa de-

La festa de l'estany s'ha convertit en la més important de les que se celebren durant l'any.

via impressionar la majoria de la població de Puigcerdà, ja que a l'any següent es repetí per bé que amb el nom canviat, adoptant el de festa de l'Estany que ha sobreviscut fins als nostres dies. El nom havia canviat, però la festa era la mateixa, atès que

el luxe italià continuava imperant en l'escenografia i alguna o altra gòndola circulava pel llac.

FOCS D'ARTIFICI

Encara que ningú no s'ha dedicat a recopilar informació sobre el tema, sembla que la festa s'ha celebrat quasi ininterrompudament al llarg d'aquest segle, amb tant sols els parèntesis obligats per conflictes bèl·lics. Actualment la festa de l'Estany continua essent la més important de les que se celebren al llarg de tot l'any. Per bé que l'escenografia s'ha anat adaptant als gustos de cada època, els focs artificials s'han mantingut de manera constant en el punt culminant de la celebració.

Josep Costa, conseller de festes de l'ajuntament, ens assegura que el consistori està treballant per aconseguir la nominació de festa d'interès turístic per a la festa de l'estany. Tot i que l'a-

glomeració de públic és habitual un any darrera l'altre, Josep Costa considera que aquest pas ajudarà a consolidar la festa.

Deixant de banda els focs artificials (a càrrec de la pirotècnica Igual de Barcelona) el pressupost que hi destina l'ajuntament supera els dos milions de pessetes. Aprofitem els dies anteriors al diumenge 24, comenta Josep Costa, per realitzar una mena de «setmana gran» durant la qual intentem que hi hagi activitats per a tots els gustos i edats.

CARROSSES

L'altre nexa d'unió entre les festes celebrades a l'estany al llarg d'aquest segle han estat les carrosses. Al principi foren els traginers i d'altres propietaris de tartanes i carros els que treien al carrer engalan amb motiu de la festa. La cosa va anar derivant fins arribar a les carrosses, que ens els darrers anys han compartit, amb els focs, el màxim interès del públic assistent. A partir de la dècada dels seixanta, amb la divulgació de la llegenda de la vella, una carrossa, encapçalada per aquest personatge fantàstic, ha presidit la desfilada. Fins ara era una noia jove la que es disfressava de vella; enguany els organitzadors volen estalviar-se la disfressa intentant que sigui una de les persones més velles de la població la que presideixi la carrossa.

La desfilada de carrosses és una mena de termòmetre que permet conèixer els graus d'interès que desperta la festa entre la gent de Puigcerdà, ja que la seva construcció respon a la iniciativa voluntària dels cerdans. En els anys de menys entusiasme la desfilada es componia de quatre o cinc carrosses. D'ençà la democratització dels ajuntaments la festa s'ha tornat a animar i enguany hi ha assegurada la presència de quinze carrosses diferents, xifra bastant propera a la dels darrers anys. Bandes de música i fanfàrries acompanyen la desfilada i l'omplen d'animació.

El parc i l'estany

Un racó que enamora

Encara que la dada exacta no es conegui, cal situar la construcció de l'estany de Puigcerdà en alguna dada propera a la de la fundació de la vila (1117) per Alfons I, el cast, ja que hi ha notícia de la seva utilització a l'any 1260. Estany i poble, doncs, han vist pegats el pas del temps al llarg de més de set-cents anys. En un principi, l'estany fou utilitzat per a l'abastament de la vila; actualment és una zona d'esbarjo, encara que dona aigua als recs, clavegueres i boques d'incendi. Rep l'aigua del riu Querol a través d'una sèquia que ve de França travessant els termes de la Tor de Querol i Enveigt.

La sèquia és l'única font de subministrament d'aigua a l'estany i, per tant, importantíssima. Fruit d'un privilegi reial concedit a una població en ascens, arran del tractat dels Pirineus veié doblada la seva nacionalitat, però fou reconegut com a pertanyent a Puigcerdà de ple dret, de tal manera que la vila és responsable de la seva neteja i manteniment, tasques en les quals antigament concorria tot el veïnat i fins i tot gent de la comarca, ja amb estris, mà d'obra o diners.

Aquest gran dipòsit d'aigua de la població i

l'anomenada sèquia Puigcerdà eren aprofitats per l'ajuntament per a la pràctica de la pesca, el qual el arrendava a canvi de mantenir bé les parets i treure'n el gel, a més d'algun ingrés per a les barques municipals.

No s'acabava aquí l'aprofitament de l'estany, ja que, quan es netejava, el llot era utilitzat per fer-ne guano. Més tard, en la meitat de l'actual segle, passa a convertir-se, en els mesos més freds de l'any, en una pista de gel on es disputaven els primers encontres d'hoquei.

Entre finals del segle passat i principis d'aquest l'estany veié florir al seu entorn tot un conjunt de sumptuoses mansions construïdes per a l'estiu de algunes de les millors famílies barcelonines. Un moment culminant fou la instal·lació en aquest indret de la família del cònsol de Dinamarca, sr. Schierbeck, la qual posteriorment donà els terrenys per construir-hi un parc.

Estany i parc constitueixen avui dia el més bell racó de la població, un indret molt agradable per a la passejada i la contemplació, que ennobleix i dona caràcter a la capital de la Cerdanya.

A N N A
Papereria

Avda. Dr. Piguillem, 6
Tel. 88 18 67
PUIGCERDÀ

III
PIGUILLEM

DROGUERIA - FERRETERIA
OBJECTES DE REGAL
ELECTRODOMÈSTICS
CORRESPONSAL DE PREMSA

Major, 35 Tel. 88 02 67
PUIGCERDÀ

